

Door alle aandacht die er de afgelopen maanden voor het probleem tanderosie is geweest, wordt haast vergeten dat de onderzoeksgroep van Gert Jan Truin al in 1998 signaleerde dat tanderosie veel bij twaalfjarigen voorkwam. Truin: "Het fenomeen was in die tijd absoluut niet bekend, ook in 2000 wist men er nog te weinig over." In 1998 bleek 3 procent van de twaalfjarigen in Den Haag tanderosie te hebben, in 2002 lag dat percentage al op 23. "Die stijging lijkt extreem, maar het kan er ook mee te maken hebben dat we alerter zijn geworden op dit specifieke probleem", licht Truin toe. Dit jaar wordt het onderzoek herhaald. Naar verwachting ligt het percentage jongeren met gebitsslijtage tussen de 20 en 25 procent.

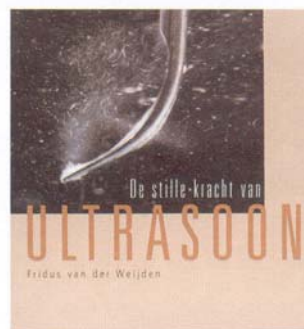
► Kruis, zijn er inderdaad meer factoren in het spel: "Ik zie te veel patiënten die wel grote hoeveelheden cola drinken, maar bij wie het gebit er niet onder lijdt. Hoe komt dit? Eeten drinkgewoonten kunnen een hele belangrijke rol te spelen. Het is bijvoorbeeld schadelijk om frisdranken lang in de mond te laten bruisen. Daarnaast maakt de frequentie veel uit. Eigenlijk is het beter om het glas in één teug leeg te drinken, dan steeds kleine slokjes te nemen. Tandknarsen, of klemmen kan de schade vergoten. Medicijnen vormen een extra factor, omdat ze een droge mond als bijwerking hebben. Speeksel heeft een cruciale functie. Maar deze theorieën zijn gebaseerd op laboratoriumtesten. Klinisch onderzoek naar het effect van eet- en drinkgewoonten is nog niet verricht." De afdeling Preventieve en Curatieve Tandheelkunde van het UMC st. Radboud is daarom met een dergelijk project begonnen, waarbij drie jaar lang een groep kinderen gevolgd wordt. Bij aanvang van het onderzoek, dat tot 2007 duurt, hadden de deelnemers geen van allen gebitsslijtage. Truin: "We weten dat frisdrank in potentie erosief kan zijn, maar waarom is dat bij de een meer dan bij de ander? Op die vraag hopen we het antwoord te vinden, zodat we ook betere voorlichting kunnen geven." Het Ivoren Kruis had nog geen folder over tanderosie met adviezen voor de patiënt. Die verschijnt pas in november. "We zitten eigenlijk met een hels dilemma", verduidelijkt Truin. "We weten nog niet alles. Wat

zeg je dan tegen de patiënten? Drink geen fris meer? Poets vooral je tanden niet als je iets zuurs hebt gegeten? Terwijl als je sinaasappelsap drinkt, je ook veel suiker binnen krijgt. En dan is poetsen toch juist goed? Nu proberen we tussenoplossingen te bieden. Iemand die voor het slapen gaan een glas fris drinkt, wacht natuurlijk niet voor hij zijn tanden weer kan poetsen omdat het beter is. We zeggen dus: drink voor het slapen gaan geen fris." Dat de folder nu alvast verschijnt, komt omdat de aandacht in de media vragen van ouders genereert en door de vraag om zo'n folder vanuit de beroepsgroep.

Minder cola

In Haarlem hebben Yoeri en Jordy de les van Wassenberg goed begrepen. Ze zeggen inmiddels allebei dat ze minder cola gaan drinken. De foto's van het aangetaste glazuur lijken effect te oogsten. Ook Fazli en Günes nemen zich voor om beter op te letten wat en vooral hoeveel ze drinken. "We wisten niet dat sportdrink en cola zo zuur zijn", zeggen ze na afloop van de testjes. Günes: "Ik vind het heel erg lekker, maar niet zo lekker dat ik het niet kan laten staan." Na de les toetst Wassenberg of iedereen begrepen heeft waar het om gaat. Dat blijkt het geval te zijn. Braaf antwoorden de leerlingen dat je beter door een rietje kan drinken en niet meteen je tanden moet poetsen na het eten of drinken van iets zuurs. En nu de ouders nog.

Pascale van der Vorst ®

De stille kracht van de ultrasoon Prachtig geïllustreerd

Het zeer leesbare boek *De stille kracht van de ultrasoon* bespreekt de sonische, de magnetische en de piezo-elektrische scaler. De werking, koeling en voor- en nadelen in vergelijking met handinstrumentarium komen aan bod en er wordt ook ingegaan op de klinische resultaten uit de literatuur. Ook worden de contra-indicaties beschreven, met als één van de uitkomsten dat de potentiële risico's voor het gehoor gering worden geacht. Het apparaat zelf maakt echter veel lawaai, hiernaar zou meer onderzoek kunnen worden gedaan. In het boek komt de juiste toepassing van de apparatuur uitgebreid aan bod. Zo worden de verschillende tips getoond met de bijbehorende powersetting en het indicatiegebied.

Helaas wordt dit alleen van de piezo-elektrische scalers weergegeven. De uitleg over het instellen van de water-toevoer en de techniek van het instrumenteren zijn prettig. In een kader worden de accenten weergegeven waarop de behandelaar moet letten, zoals het voorkomen van onnodige schade aan de weefsels. In het hoofdstuk over de behandelssystematiek wordt het paraprocedure aangehouden, met in een kader de richtlijnen voor gebruik van ultrasone apparatuur. Deze zijn niet nieuw, maar voor bijvoorbeeld studenten gemakkelijk om bij de hand te houden. De hoofdstukken over nieuwe ontwikkelingen en het indicatiegebied buiten de parodontologie zijn interessant. In de endodontische praktijk is de ultrasone apparatuur volgens de auteur niet meer weg te denken en hij geeft dan ook voorbeelden van klinische toepassingen zoals het verbeteren van de toegang. Het boek is prachtig geïllustreerd en er is zorgvuldig nagedacht over de lay-out. Al met al is dit een boek een aanrader.

De stille kracht van de ultrasoon is geschreven en wordt uitgegeven door Fridus van der Weijden. Het boek heeft ISBN 90-9018681-6 en kost € 25,-.

M. Hovius, Teamcoördinator Opleiding Mondzorgkunde, Hogeschool INHOLLAND ■